

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . 8 korona
Félévre 4 korona
Negyedévre . . 2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Körtelek).

Póttartalékosok bevonulása.

Szomorú képet mutatunk be itt, mert amilyen kicsi ez a kép, éppen olyan nagy nyomorúságról beszél. Most, hideg télben behívták a póttartalékosokat. Karácsony után negyvennyolcezer magyarnak kellett bevonulni, hogy az elmaradt ujoncozást pótolják, mert a király, mint legfelsőbb Hadur, nyílt parancsban így rendelkezett róluk. Az elmúlt években csakugyan nagy megpróbáltatásoknak volt kitéve a magyar polgár. 1903-ban a vasutas sztrájk miatt kellett mundérba bujni, hogy mint katonák végezzék a vasutas teendőket.

A védtörvény a póttartalék ilyen alkalmazásáról mit se tud. Ez a törvény bőven gondoskodik róla, hogy a hadsereg csapatkeretei évről-évre az ujoncjutalékból kitölthetők legyenek, ha a törvényhozás az előirányzott mennyiséget megajánlotta. A póttartalék nem egyéb, mint a hadköteles fiatalság ama fölöslege, mely a hadsereg szükséges létszámát már túlhaladja s ezért a csapatokhoz rendes szolgálatra be sem

osztható. Csak háboru esetén, ennek is egy későbbi idejében számít rájuk az államhatalom, hogy a seregredeknél nagyobb csaták után beálló hézagokat velük tölthesse ki. Rendes szolgálatot törvény szerint nem lehet tőlük kivánni; csakis hat heti fegyvergyakorlatra szokás őket behívni, hogy a fegyverfogások és taktikai mozdulatok elemeit megtanulják s komoly esetben ne legyenek telhetetlen ágyutöltelék, hanem bajtársaikkal a tűzben helyt állni tudjanak.

De van egy külön törvény a póttartalék kivételes felhasználásáról, amikor a legfőbb hadurnak joga van ezt a mennyiséget időlegesen szolgál-

latra berendelni és zászlók alatt tartani. Hogy éppen most van ez a rendkívüli körülmény, azt nem tudjuk elhinni, hiszen nincs háboru, de kilátás sincs háborura éppen nálunk, mert a magyar háborút nem akar. De vigasztalódjanak a bevonulók, az ő katonáskodásuk talán rövid idő múlva megszűnik.

Póttartalékosok bevonulása.

latra berendelni és zászlók alatt tartani. Hogy éppen most van ez a rendkívüli körülmény, azt nem tudjuk elhinni, hiszen nincs háboru, de kilátás sincs háborura éppen nálunk, mert a magyar háborút nem akar. De vigasztalódjanak a bevonulók, az ő katonáskodásuk talán rövid idő múlva megszűnik.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 30 év óta

MAUTHNER ÖDÖN császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p h a t. <<

Ujévi üdvözetek.

Az emberek régi szokása, hogy üdvözik egymást az ujesztendő reggelén. Úgyanekkor a politikai pártok tagjai is felkeresik vezérüket, hogy az ujesztendő alkalmából üdvözlőjék. A pártvezérek válasza ilyenkor az egész országnak szól, mert rendszerint az ország helyzetéről és jövőre terveikről is nyilatkoznak. Ujév első napján igyekeznek megrajzolni a jövő képét, de természetesen vajmi ritkán válnak be az ujesztendők jóslatok. Rendes viszonyok között különösen a kormány elnökének nyilatkozata bir jelentőséggel, mert a kormány jövőre terveire nézve nyújt tájékoztatást. De a mostani körülmények között elsősorban a szövetkezett ellenzék vezéreinek nyilatkozatát várta a nemzet, amely sorsát az ő kezükbe tette le s kormányra-jutásuktól várja a béke, rend és nyugodt fejlődés korszakának elkövetkezését. Amíg a mostani kormány vezeti az ügyeket a parlamentarizmus és az alkotmányosság súlyos sérelmével, addig a rend és béke helyreállításáról szó sem lehet. A nemzet, élve törvényes jogával, a megyékben ellenáll a törvénytelen kormány rendeleteinek és megvonja tőle az adót és ujoncot, amelyet a képviselőház meg nem szavazott, a kormány viszont erőszakkal igyekszik megtörni a megyék ellenállását. A kormány és a törvényhatóságok harcának csak a szövetkezett ellenzék kormányra-jutása vethet véget, de a szövetkezett ellenzék csak becsületes béke alapján veheti át a kormányt, oly béke alapján, amely nemcsak meg nem alázza a nemzetet, de meg is nyugtatja s a további fejlődés biztos alapját veti meg. Addig, míg ez be nem következik, a nemzet úgy mint eddig, ki fog tartani törvényes jogainak védelmében.

A helyzet bizonytalansága kifejezésre jutott a pártvezérek ujévi beszédeiben. Andrassy Gyula gróf, az alkotmánypárt vezére hangoztatta beszédében, hogy a nemzet megalázásával békét kötni nem lehet és nem szabad. Mert a nemzet megalázását nyomon követné a királyság tehetlensége a külfölddel szemben. Viszont a király tekintélyét nem érinti, ha eltér eddigi álláspontjától, hiszen csak nem árthat a királynak az, ha nemzetét kielégíti. Majdnem negyven esztendővel ezelőtt 1867-ben a király a kiegyezésben, amelyet a magyar nemzettel kötött, szintén megváltoztatta addigi álláspontját s a kiegyezés mégis egyaránt használt a nemzetnek és a korona

tekintélyének. Nagy elismeréssel beszélt Andrassy Gyula gróf a megyei tisztviselőkről, akik mindenüket kockára teszik, hogy a nemzetet jogos ellenállásában és az alkotmány védelmében támogassák. Hasonlóan nyilatkozott a helyzetről Kossuth Ferenc és a szövetkezett ellenzék többi pártjának vezérei is. Nyilatkozott az ujév alkalmával Fejérváry Géza báró miniszterelnök is, aki a kormány álláspontja szerint természetesen a szövetkezett ellenzékét okolta azért, hogy a kormányt el nem vállalta. Arról azonban nem beszélt a miniszterelnök, hogy a nemzet határozott program alapján választotta meg képviselőit s a szövetkezett ellenzék csakis úgy vállalhatta volna el a kormányt, ha alkalma lett volna ezt a programot megvalósítani. Ezekben adtunk krónikát az ujévi üdvözletekről.

Sz—s.

Fordulat a főispán beiktatásoknál.

A nemzeti küzdelemben volt eset rá többször, hogy egy nagy városban a törvényellenes hatalomnak a vármegyeház ajtóját nem nyitotta ki egyetlen lakatos mesterember sem, de a hatalmi polera mindig akadt ember, főispánságot vállaltak számosan. A beiktatásnál legazemberezték, záptojással meghajlalták, de azért mégis valahogy beiktatták. Most azonban a beiktatások körül változás állott be. Ugyanis alig hogy elmúlt karácsony, a kormány több új főispánját a megyékbe küldötte, hogy beiktatásukat kiereszkolják. Selmezbányán Szabó Mihály főispán ugyan kudarcot vallott kísérletével, mert *nem akadt egyetlen bizottsági tag és egyetlen tisztviselő sem*, aki jelenlétével az installáló közgyűlés megtartását lehetőségessé tette volna. Ungváron is ugyanez történt. Trencsénmegyében Baross Gyula főispán ugyan letette a hivatalos esküt, de alig néhány bizottsági tag jelenlétében. De az erőszakos beiktatások kétségkívül csak a helyzet elmérgesítésére alkalmasak, ugyisintén egyes megyékben a tisztviselők tömeges felfüggesztése és elmozdítása.

A debreceniek fordulatot csináltak a beiktatási szokásoknál. Ők az érkező Kovács Gusztáv főispánt agyba-főbe verték, halottas kocsihoz tették és kirozták végig az utcákon. Hogy helyes volt-e ez az eljárás, azt nem bíráljuk, csak annyit jegyzünk meg, hogy zsák a foltját megkapja. Mert valóban különös, hogy sem a fővárosban, sem Kassán nem akadt egyetlen szegény éhező lakatos, aki a nemzet ellenégeinek egy ajtónyitással szolgálatára legyen, de ime főispánságra, a nemzet elnyomói mellett többen és sokan vállalkoznak, pedig gyászlobogókkal, halálharangok zúgása mellett, akasztófák kíséretében vezetik a városokon végig az új főispán urakat és mégis vállalkoznak a zsiros hivatalra. A debreceni példa alighanem ragadós lesz és ez megesappantja a főispánságra vállalkozók számát.

A legjobb minőségű **háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon** a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Ertékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Pusztító földrengés.

Hazánk délnyugati vidékén kedden reggel heves földrengést éreztek, amely több helyen károkat is okozott. Különösen Zágrábban pusztított, ahol az utolsó évtizedek alatt a rettegett természeti tűnemény már többször jelentkezett. A keddi földrengés a horvát fővárosban olyan erős volt, aminőt 1880 óta nem észleltek, amikor tudvalevőleg Zágráb legszebb középületei rombadőltek. Pécsen is megéreztek a földrengést, sok helyen megállottak az órák, de baj nem történt.

Árviz.

Biharmegyéből jön a jelentés, hogy a magyarcsékei járás havasai tövében fekvő községekre nagy veszedelmet zúdított a mult heti havazás. A havazás után a hegyeken meggyült hótömeg az enyhe időjárás következtében megolvadt és lezuhantak a kis Hollód patak medrében a völgyekben fekvő községekre. A hegyekről lefolyó megolvadt hótömeg ugyanis annyira megárasztotta a Hollód patak vizét, hogy a patak partján elterülő Hollód község lakói már pénteken délután kénytelenek voltak a hegyeken meggyülemlett hótömegek elől menekülni. Aztán megindult a vízár a hegyekről és rövid egy negyedóra alatt az egész völgyet elöntötte. Szekereken, futva, lóháton rohantak a pusztító vízár elől a szomszéd községek: Venter, Rogoz és Kapocsán községek irányába. Kilenc embernek nem sikerült a menekülés. Viz alá kerültek a nagyváradi gör.-kath. püspökség uradalmának összes épületei. A helyszínén megjelent Gera püspökségi jószágkormányzó is. Estefelé kezdett már apadni a vízár. A törvényhatóság gyorsan intézkedett az árvizveszedelemben levők megmentésére.

A bajor királyság jubileuma.

Az idén, január elsején mult száz esztendeje, hogy a bajor választó fejedelemség I. Napoleon segítségével királysággá emelkedett, Bajorország ekkor kilépett a német birodalmi kötelékből és a rajnai szövetséghez csatlakozott. E nevezetes események évfordulóját most ünneppel ülik meg a bajorok. Münchenből jelentik, hogy a nagyobb világi ünnepek ugyan a régens kívánságára elmaradtak, de azért a várost föllobogózták s mindenütt diszes ünnepi istentiszteletet tartottak s a templomokban felolvasták a bajor episzkopátusnak a jubileumra vonatkozó pásztorlevelét. A dómban Stein érsek tartott istentiszteletet, amelyen részt vett a

regenshereceg a királyi háznak Münchenben időző tagjaival és a diplomáciai kar tiszteletére ebédet adott, a melyen franciául fölköszöntötte a képviselt államok fejedelmait.

Edison a villamosság jövőjéről.

A londoni »English Mechanic« hetilap munkatársa nagyon érdekes beszélgetést folytatott Edison Alva Tamással, a nagy feltalálóval, aki a villamosságról a következőket jövendölte:

— Mi most a világtörténelemnek egy új fejezete előtt állunk. Az első nagy változás a villamosság előállításában a szénnek erre a célra való szállítását fogja feleslegessé tenni. Ahelyett, hogy a szenet a föld alól kihozzuk, azután kocsira rakva száz és száz mértföldre szállítsuk, hogy végre a kazánba kerüljön és ott elégsével erőt fejtsen ki, mi a bányák bejáratánál telepeket fogunk felállítani, ott fogjuk az erőt előállítani és ezt rézdrótok által mindenüvé elvezettetni. Tízezer lóerőt mi egyetlen rézdróton továbbíthatunk. Minden jel arra mutat, hogy a villamosságot a közel jövőben általános használatra, a bányák bejáratánál felállított telepeken fogják előállítani. Az én új villamos akkumulátor-batteriam a villamos erőt olcsóbbá fogja tenni a lóerőnél. Már a tavasszal szállítani fogjuk tudni a batteriákat. Ezek tökéletesen fölöslegessé fogják tenni a lovat és habár a forgalomhoz ugyanolyan nagy tér lesz is szükséges, annak lebonyolítása kétszer olyan gyors lesz. Már csak az a terület, amit maga New-York az istállók lerombolása által nyerni fog, megéri az ezermillió korcnát. Az is bizonyos, hogy a jövőben az összes tengeren járó hajókat el fogjuk érni, bárhol legyenek is, a dróttalan táviró segítségével. A világ összes vizierőit villamosság előállítására fogják felhasználni. Ez a mozgalom különben már amúgy is kezdetét vette és gyorsan fog haladni. Kaliforniában 275 angol mértföldre viszik át a villamos erőt és ilyen módon hajtják a városi vasutakat és világítják az utcákat. Praktikus szempontból mérlegelve a villamosság problémáját, azt kell a legrosszabbnak tartanunk, hogyha elégett szén erejéből csak 15 részt kapunk, a többi 85 kimegy a kéményen. Ha képesek lennénk azt kitalálni, hogyan használjuk fel a szén összes erejét, akkor az emberiség történetében egy új fejezet köszöntené be. Fölslegessé válnék a gőzgép is és minden villamos akkumulátorokkal lehetne helyettesíteni. Akkor majd megbízhatóbb léghajóink is lesznek és én remélem, hogy mielőtt meghalok, látni fogok ilyen léghajót. A hajókat villamos erő hajtáná és az Atlanti-océánt három nap alatt keresztülszelné az ilyen hajó. Az egész világ villamos világitást használna.

A magyar nemzeti küzdelmet úgy szolgáljuk igazán, ha terjesztjük szellemi harcunkat, a „Független Ujság“-ot. Kérjen mutatványszámot.

A „szüreti árjegyzékünk“

és az

„ősz magárjegyzékünk“

megjelent és azt kívánatra bárkinek ingyen megküldjük

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V. ker., Alkotmány-u. 31. szám.

Az orosz forradalom.

A forradalmárok a birodalom egykori fővárosában és a cárok kormányzó városában, Moszkvában, végső erőmegfeszítést tettek a társadalmi rend teljes felforgatására, de több napig tartó véres utcai harcokban a katonaság leverte őket. Az orosz társadalom mérsékeltebb elemei most már egyre nagyobb számmal a forradalmárok ellen foglalnak állást, akik hasonló erőszakos támadásra immár aligha lesznek többé képesek. Remélhető, hogy amikor Oroszországban ünneplik karácsony napját, két héttel később mint nálunk, talán némileg már helyreállott a rend és a nyugalom és kezdetét veszi Oroszország történetének új korszaka a törvényhozó birodalmi дума összehívásával a jövő év első hónapjaiban. Egy ideig ugyan még el fog tartani, amíg Oroszország kiheveri az elmúlt esztendő eseményeit, de ha előre nem látott esemény be nem következik, remélni lehet, hogy a moszkvai véres forradalom is véget ér. A moszkvai véres utcai harcokat a forradalmi párt az általános sztrájk kimondásával készítette elő. Csakhamar kiderült azonban, hogy már a munkások is megunták az örökös sztrájkot, amely őket is érzékenyen károsította, mert Pétervárott az általános sztrájk meghiusult. A munkások egy része nem is szüntette be a munkát, a többi pedig egy-két nap múlva ismét munkába állott. Moszkvában azonban nem így történt. Itt a munkások ezrei hagyták abba a munkát s egy-két nap alatt az általános sztrájkból véres felkelés lett.

Csütörtökön utcai torlaszokat építettek. Pénteken már az utcán lövöldöztek a sztrájkolók a katonákra, akik viszonozták a tüzelést, ugyanaznap este pedig a katonaság ágyukat is használt egy ház ellen, a melyben a felkelő vezérek dinamitbombákkal védekeztek a katonaság ellen. Másnap reggel a katonaság újra megostromolt egy házat, amelyben a forradalmárok puskákat és robbantó anyagokat halmoztak össze, azután ismét véres utcai harcok következtek s a barrikádok valósággal a földből nőttek elő. A katonaság sok barrikádot széthányt, de szombat éjjel a forradalmárok újra felépítették a barrikádokat a város nagy körútján. Az egyik téren a forradalmárok még ágyukat is állítottak fel. A katonaság is ágyúkkal lövöldözött a forradalmárokra s a lázadók közül több száz elesett. Hétfőn a forradalmárok erősítést kaptak és több helyen támadóan léptek fel, de a katonaság mindenütt aránylag könnyen visszaszorította. Kedden már a forradalmárok végleg megvannak verve, de a legújabb hírek szerint szerdán és csütörtökön ismét véres utcai harcok folytak a városban, úgy hogy Pétervárról újabb csapatokat kellett küldeni a lázadók megfékezésére. Így tehát a moszkvai forradalom még nincsen véglegesen leverve, de a lázadók aligha fogják soká kibírni az ellenállást. Egy hivatalos jelentés szerint Moszkvában végképp helyreállították a rendet. A fölkelők kegyelemre megadták magukat. Nisnínogorodban is levertek a csapatok a lázadókat. De véres utcai harcokról ad hirt a hivatalos drót, a melyek a jekaterinoszlavi kormányzásban levő Bachmut városában történtek. A fölkelők sortűzzel megtámadták a kaszárnyákat, a katonák szintén sortűzzel válaszoltak és valóságos csata alakult köztük, a mely nyolc óra hosszat tartott. Ebben az elkeseredett harcban 300 munkást megöltek. A csapatoknak sikerült visszaverni a munkásokat és visszafoglalták a fölkelők kezébe került vasuti állomásokat.

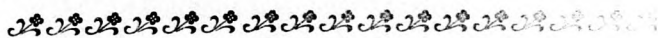

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A temesmegyei gazdasági egyesület és a szövetség.

Nagy részben az egyesület mint vármegyei mezőgazdasági bizottság propagandájának eredményeképp a vármegye területén jelenleg a következő szervezetek működnek: 82 hitelszövetkezet, 21 tejszövetkezet és magánvállalat, 3 raktárszövetkezet, 1 állatbiztosító szövetkezet. A szövetségi életben, különösen a tejszövetkezeteknél nagyrészt a kellő sűrű ellenőrzés hiányában mult évben némi visszaesést kell konstatálni. Ennek főoka a központi céltudatos erkölcsi vezetés teljes hiánya. A megyei szövetségi élet újjászervezését célozza az egyesület azon kezdeményezése, mely a délmagyarországi szövetkezeteket közös szövetségbe s ezáltal irányító erkölcsi központba óhajtja tömöríteni. A torontálvármegyei hitelszövetkezetek központja már magáévá tette ezen törekvést, s így kilátás van arra, hogy a szövetség ősszel megalakul. Több községben új hitel-, tej- és állatbiztosító szövetkezet szervezése most is van folyamatban, melyek megalakítása ősszel fog megtörténni. A közérdekű szövetkezeti működésnek a gyakorlati életben való erősebb propagálása céljából az egyesület a hitelezés, biztosítás, árubeszerzés és terményértékesítés terén működő központi intézmények képviselőit vállalta el és azok helybeli fiókjait egy közös szövetségi központban szervezte. E szövetségi központ keretében működik a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, a Gazdák Biztosító Szövetkezete, a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete, a Magyar Kőcsönös Állatbiztosító Társulat, a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezetének képviselője, valamint e szövetkezeti központ keretében működik az egyesület központi háziipari telepe. Az egyesület ezen szövetségi központ szervezésével arra törekedett, hogy a vármegye gazdaközönségének lehetővé tegye, hogy a gazdálkodás terén fölmerülő összes szükségleteit ilyen közérdekű intézményeknél a lehető legelőnyösebben fedezhesse. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének az egyesület szövetségi központja kötelekében működő temesvári kirendeltsége a letűnt év folyamán is ernyedetlen buzgalommal törekedett arra, hogy a megelőző évben megkezdett tevékenységet, t. i. a délvidéki gazdaközönséggel a közvetlen összeköttetések létesítését tökéletesítse és a gazdaközönség jogos várakozását kielégíthesse. Ezen célból a szövetkezet a közönség kívánalmainak megfelelően, temesvári áruraktárát több mezőgazdasági árucikkkel és fogyasztási anyaggal kiegészítette, miáltal a megrendelések gyorsabb lebonyolítását biztosítja. Az áruraktár ilyen fokozatos kiegészítése és fejlesztése a jövőben is folytatódni fog, úgy, hogy idővel a mezőgazdaság minden ágazatára kiterjedő központi raktárral fog rendelkezni a szövetkezetben. A szövetkezet, a gazdaközönség tájékoztatása végett időközönként árjegyzékeket ad ki, mely árjegyzékek egy nagyobb földbirtokosoknak, mint a gazdaköröknek és a hitelszövetkezeteknek megküldetnek. Ezen árjegyzékek áttekintése azt mutatja, hogy a szövetkezet árai, az eddig ismert árakkal szemben, jelentékeny előnyöket nyújtanak, mely körülmény mérlegelésénél tekintetbe kell még venni azt is, hogy a szövetkezet tagjai a fogyasztási áruk forgalma után az évi fölöslegről árvisszatérítésben is részesülnek.

Méltánylandó szolgálatot teljesített a szövetkezet a mult évi rossz takarmánytermés folytán beállott mostoha viszonyok alkalmából azáltal, hogy a szálas- és erőtakarmányok rendszeres szállításával ezen takarmányok aránytalan áremelését megakadályozta. A mult évi nagy szárazság folytán igen érezhető hiány mutatkozott jóminőségű vetőmagvakban, mivel a zab általánosságban kétéretű, a tengeri pedig fejtelten maradt. Ezen hiányt a szövetkezet más vidékről hozott magvakkal pótolta és ugy ezekből, mint herefélékből és búkkönyből több vagonrakományt szállított ugy egyes birtokosoknak, mint kisgazdák egyesületeinek. Hasonló szellemben működnek a szövetkezeti központ kötelékében álló többi fent felsorolt közérdekű intézetek helybeli képviselői is s itt elsősorban a szövetkezeti biztosítás örvendetes térfoglalást kell kiemelni.

Előfizetőinkhez.

1906. január elsején a **tizenkettedik év-folyamba lépett** a „**Független Ujság**“. Ez alkalmából volna egy két bizalmas szavunk olvasóinkhoz.

A szülőkhöz! Magyar szülők, vigyázzatok a gyermekek ártatlan szívére és ne bocsássatok házaikba rossz olvasmányt, mert az mételey, mely megrontja a gyerek tiszta lelkét. Hiszen igaz, hogy a lapot nem gyerekek járatják, de előle azt el nem dughatják. Ezért kell vigyázni a lap megválasztásánál. A „*Független Ujság*“ tizenkét esztendeje, hogy a szépet, jót és nemeset terjeszti hazánkban. A lap szelleme tiszta és erkölcsös, tehát minden szülő bizalommal fogadhatja. A „*Független Ujság*“ sok mesét közöl a jó gyermekek mulattatására és oktatására.

A gazdákhöz! Végét járja a faeke, mert kiszorította a könnyű vaseke. Ebből is azt tapasztaljuk, hogy minden jót, csak a jobb győzhet le. A magyar gazdálkodási rendszer sokat javult, de még sokat javulhat. A „*Független Ujság*“ bő és tanulságos gazdasági tartalommal jelenik meg, mely a földmivelő tudnivalóinak kincsesháza, a hasznos gazdálkodás kulcsa. De ezenkívül a vidéki gazdaközönség boldogulására szükséges törvényhozási és társadalmi intézmények létesítését sürgeti.

A papokhoz és tanítókhöz! Mindenben óriási haladás tapasztalható. A világ képe változik szakadatlanul. A papok és tanítók nemcsak a templomban, nemcsak az iskolában, hanem a társadalomban is buzgó apostolokká váltak. A nagy életküzdelem versenyében ők vezetik a magyar népet önzetlenül becsülettel. A nép vezetőit mint igaz barát, ugy támogatja ebben a nemes feladatban a „*Független*

Ujság“. Főképpen a szociális kérdések megoldásánál fejt ki sikeres mozgalmat, mert a szövetkezeti részben tárgyalja a **szövetkezeti tudnivalókat**, valamint minden idevágó kérdésre felvilágosítást nyújt a lapban is, de ha szükséges, levélben is.

A politizálókhoz! A magyarnak az már a természete, hogy a tojás vásárnál is politikát csinál. Ha jól esik, jól teszi! A „**Független Ujság**“ nem politikai lap, de hétről-hétre leírja a politikai eseményeket, *mint igaz krónikát*. Ebből aztán sokkal többet tud meg az olvasó, mintha össze-vissza magyaráznók, mert a legszebb szónál is szebben beszél a tett. A mi krónikánkban *a tettek beszélnek* szebben, jobban, mint a hosszalére eresztett politikai cikkek és ebből igaz uton tanul járni a magyar.

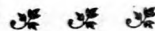
Minden olvasónkhoz! Mit kívánjunk egy laptól? Azt, hogy *tiszta magyarsággal legyen írva!* Minden héten pontosan megjelenjék a hét történetével. Legyen benne a belföldi és külföldi eseményekről rövid, világos tudósítás. Képei legyenek időszerűek. Mulattató része szívet, lelkét nemesítő szórakozást nyújtson, de a kacagtató adomák se hiányozzanak belőle. Kérdéseinkre pontosan válaszoljon, esetleg külön levélben is!

A „**Független Ujság**“ ezeket tizenkét éve teljesíti, azonkívül minden számhoz 8 oldalnyi könyvalakban nyomtatott szép regény van csatolva, melyet az előfizető összegyűjt és pompásan bekötöthet, miáltal teljesen ingyen egy érdekes és becses kis könyvtárhoz jut. Hetenként több regénykötetet sorsol ki talánymegfejtői között. A leveles szekrényben pedig minden kérdésre válaszol az előfizetőknek. A sorsjegy-huzásokat is ellenőrzi, ha egy levelező-lapon a sorsjegy nevét és számát beküldik. A „**Független Ujság**“ minden előfizetőjének küld-ujévi ajándékot. Az idén is teljesen ingyen küldjük el az 1905. évre szóló „**Szövetkezeti és Gazdasági Evkönyv**“-et, mely a naptári részen kívül szövetkezeti, gazdasági és társadalmi olvasmányokkal, valamint sok szép képpel van tele. A „**Független Ujság**“ előfizetési ára egy évre 8 korona, félévre 4 korona. Mutatványszámot mindenkinek küldünk, ha egy levelező-lapon a kiadóhivatalhoz fordul. Bizton reméljük, hogy előfizetőink nemcsak maguk támogatják a lapot, hanem minden előfizető igyekezik fog még egy új hívet szerezni a „**Független Ujság**“ tizenkét év óta lengő zászlója alá.

Előfizetést legcélszerűbb postautalvánnyal beküldeni.

Hazafias tisztelettel a

„**FÜGGETLEN UJSÁG**“
szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

Értelmi szerek értékesítését eszközlik az előírt % mellett. Felvilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tag- és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
 elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETITŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad: Husnemüket, füstölt
 lüst, vadakat, szárnyasokat — élő és leölt állapotban, tojást, vaját, halat, burgonyát, káposztát, zöldségfélét, gyümölcsöt stb.

Éhínség Japánban. Japánban hónapok óta oly rettenetes éhínség uralkodik, hogy minden képzeletet felülmul. A háboru elvonta a munkaeőket, a földek parlagon maradtak, nem termet rizs és a teljesen elszegényedett nép az éhhalál borzasztó kinjainak van kitéve. Mint Tokióból jelentik, a japán fővárosban idegenekből alakult, mely nagyarányu gyűjtést kezdeményezett az inségtől sujtott szerencsétlen áldozatok támogatására. Az északi kerületekben, amelyeknek három millió lakosuk van, valósággal borzasztó a helyzet. A Midsádi kerületben negyedmillió ember van éhhalálra ítélve. A Fukusima-kerületben háromszázezer azok száma, akiknek nincs betevő falatjuk. Az Ivat kerületben százezerre becsülik azok számát, akik éhhalál veszedelemének vannak kitéve. Az északi kerületekben összesen hatszáznyolcvanezer embert fenyeget inség. Az összes idegen ujságok gyűjtést indítottak a szerencsétlen emberek számára. Ha a kormánynak nem sikerül az inség ellen megfelelő intézkedéseket tenni, akkor a katasztrófa sokkal több emberéletet fog elpusztítani, mint a háboru.

Gyilkos regény. Pullingeré johannisburgi aszszonyra egy regény olvasása, melyben egy öngyilkosság nagyon élénk színekkel volt leírva. annyira hatott, hogy ki akart ugrani az ablakon. Férje épp az utolsó pillanatban tartotta vissza, de mikor bevitte a hálószobába, kiszakította magát karjai közül s másodszer már sikerült kiugrania az ablakon s agyonzúdott. Az ágyán a regénynek épp az a lapja volt fölülve, mely a főszereplő öngyilkosságát írja le.

Bankóhamisítók vidéken. A dévai rendőrség veszedelmes bankóhamisítóknak jött a nyomára. Minap délután két idegen sorra járta az üzleteket, mindenütt vásároltak apróságokat és huszkoronás bankóval fizettek. Az egyik kereskedő azonban megismerte a hamisítványt és értesítette az esetről a rendőrséget. Az idegenek megsejtették a veszedelmet és menekülni akartak, a rendőrségnek azonban sikerült az egyiket letartóztatnia. A rendőrségen azt vallotta, hogy társát Gosparides Viktornak hívják, aki az országból különféle betörések és bankóhamisítások miatt ki van tiltva. A hamisítványok nagyon sikerültek, csak az alap különbözik a rendes bankjegyek alapszínétől, mely nem zöld, hanem szürke. Az elfogott bevallotta azt is, hogy a hamisítványok legnagyobb részét Neumann Ignác aranyoshadrévi koresmárosnál sikerült elhelyezni.

Agyonlőtt katonaszökevény. Linzből jelentik: Schaerding közelében Stockinger esendőrőrsvezető egy dragonyost látott az országuton, kiben Dániel András katonaszökevényt ismerte fel. Dániel futásnak eredt és mivel háremszori felszólításra meg nem állott, Stockinger kétszer utána lőtt. Mind a két lövés talált és Dániel holtan rogyott össze.

Farkasok garázdálkodása. Szászrégen mellett Csobán Vászai haduki lakost amidőn éjjel a városból hazafelé tartott, az országuton a Nagy-hegy alatt két farkas megtámadta. Csobánt nem hagyta el lélekjelenetesen szembeszállt a két állattal. Tüszőjéből kést rántott elő és a ráugró farkast oly szerencsésen szurta szíven, hogy az menten felfordult, a másik kisebb farkast, mely szintén rávetette magát, torkonragadta és úgy vitte a közeli faluig, ahol a fel-lármázott lakosok addig ütötték fejszeéllal, míg ez is kilehelte a páráját.

A pyroleumról. A pyroleum a gazdák eszményi világító anyaga, mely veszélytelen és olcsó. A ki-öntött pyroleumot éő gyufával sem lehet meggyújtani, tehát az istállókban teljes tűzmentes világítást szolgáltat. Rendszerint ez is ott gazdaságos, ahol több helység világításáról van szó. Tehát ahol sokba kerül a tömeges világítás, oda ajánljuk a lapunkban hirdetett pyroleumot.

Csak a szájunk magyar, mert a nagyhangon hirdetett hazafiság a cselekedeteinknél sehol sincs. Ezt látjuk a legtöbb magyar lapnál, melyek hasáboakat irnak a magyar ipar pártolásáról, aztán jó pénzért képesek minden idegen rongyot hirdetni a lapban. Ezt a szomorú szájhösködést mi lenézzük, megvetjük, elitéljük. A mi hirdetőink csak magyar honpolgárok lehetnek és azoknak is a megbízhatóbbjai kerülnek bele a hirdetők közé. Ez alkalommal különösen felhívjuk a figyelmet Brausvetter János szegedi óragyárára, aki félszázad óta becsületet szerez a magyar-órásiiparnak. Magyar ember ne adja pénzét külföldre, mikor itthon jobbat kaphat.

Terjesszük lapunkat a „Független Ujság“-ot. Aki egy levelező lapon kéri a kiadóhivataltól, megküldjük a „Független Ujság“ hirdető képét.

Kliséket olcsón

A „FUGGETLEN UJSÁG“-ban megjelent képek lemezeit .. (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja ..

a „Független Ujság“ kiadóhivatala.
(Budapest, IX., Üllői-ut 25.)

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyárának
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZELEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekfej.
Pánczélaczél-kormánylemezek.
Magasított aczél-ekfej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fel-
ülmúlja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjük árjegyzéket, mivel ez az összes
talajmivelőgépeket terjedelmes ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyczim: „AGRARIA“ Budapest.

GAZDASÁGI DOLGOK

Hogyan készítsünk kadarka szőlőből vörös bort?

A kadarka szőlő héja aránylag kevés vörös festőanyagot tartalmaz és amellet későn érik. Eppen ezért hűsebb nyár és ősz esetén a belőle készített vörös bor kelleténél halványabb szokott lenni. Aki tehát sötétvörös bort akar belőle készíteni, az ilyen esztendőkből kell, hogy elővigyázattal járjon el a borkészítés körül.

Első dolog, hogy a szőlő teljes megérését a lehetőség szerint be kell várni; nem szabad azonban a bogyóknak megtöppedniök, mert az ilyen bogyókban a festőanyag elváltozásnak indul s a belőlük készült bor, még ha frissen elég szép színű is, a meztvátozott festőanyag kiesapódása folytán, színéből sokat fog veszíteni.

Lényeges dolog a kocsányok eltávolítása. A kocsányostól erjesztett vörös bor ugyanis, a kocsányokból kivont anyagok kiválása folytán, az ezekkel együtt lecsapódó festőanyag elvesztése következtében, szintén veszít színéből. Kivált a még zöldszínű kocsányok eltávolítása fontos, amiért is a leszemelés (lebogyózás) ez okból is igen ajánlatos.

Mint hogy pedig a bogyók héjaiban foglalt festőanyag kivonása annál tökéletesebben megy végbe, minél bensőbb érintkeznek a héjak a folyadékkal, fontos dolog a héjaknak a folyadékban való bentartása, amit az erjesztő (vörös bor készítő) kábitnak alkalmazásával el lehet érni, mert ezekben a bogyók héjait egy fából készült rostafenek állandóan a must szintje alá szorítja, tehát nem engedi, hogy a szénsavgáz által a folyadék szintje fölé kalap módjára felemeltessenek.

A benső érintkezésen kívül befolyással lesz a festőanyag kioldására még az érintkezési időtartam, a hőfok, a szesz és a sav mennyisége, amelyek arányában erősebb lesz a színeződés. Ha tehát sötétebb színű bort akarunk készíteni, elég hosszú ideig (a zajos erjedés végéig) rajta kell hagyni a mustot a törkölyön; gondoskodni kell a kellő hőmérséklet-ről is, szükség esetén a helyiség fűtésével, hogy az erjedés kezdetén mintegy 20 C fok körül legyen a must hőmérséklete, amely később az erjedési hő folytán magától feljebb fog szállani s kivált nagyobb kábitokban; magasabb szesztartalom (tehát a must erősebb cukortartalma) szintén kívánatos.

Ha pedig a szőlő elégtelen érettsége folytán ezen eljárással nem készíthetünk eléggé sötétvörös bort, akkor vagy úgy segíthetünk magunkon, hogy a szőlőt festőanyagban gazdagabb más fajtákkal együtt dolgozzuk fel borra (pl. Bouchet-fajtákkal), vagy pedig a must egy részét rögtön a zuzás után külön szűrjük s ebből fehér bort készítünk, a héjakat tehát kevesebb musttal együtt erjesztjük s így ugyanaz a festőanyag kevesebb borba kerül, az színesebb lesz.

Egyéb eljárás (pl. a festőanyagnak melegítés útján, esetleg a legtisztább és legerősebb szeszszel való kivonása, gipszezés stb.) vagy körülményes és bizonytalan művelet, vagy pedig tiltott dolog s így alkalmazásától feltétlenül óvakodni kell, úgy, hogy legfeljebb még a sötétebb színű borral való házasítás jöhet szóba.

A lucerna trágyázása.

A lucerna termesztésénél lehetőleg arra törekszünk a gazda, hogy az általa létesítendő lucernás termőképessége vagy életképessége hosszú legyen, hogy így minél hosszabb ideig szolgáltatson bőséges takarmányt.

Az újonnan létesített lucernásoknál igen sokszor tapasztalhatjuk azt, hogy azok kezdetben igen szépen fejlődnek, jó terméseket is szolgáltatnak, de élettartamuk nem olyan hosszú, mint azt a gazda megkivánná, mert rövid idő alatt kipusztulnak.

Ha keressük a lucernások ezen korai kipusztulásának okait, igen sokszor megtalálhatjuk abban, hogy a talaj nem tartalmazza azt a tápanyagot és annyit abból a tápanyagból, amennyire a lucernának szüksége volna. Ezen tápanyag pedig első sorban a foszfor, a lucerna fejlődéséhez ugyanis sok foszforsavat kíván, a mi igen sok esetben nincs meg a talaj kellő mennyiségben, így esetben tehát a lucerna a foszfortrágyázásra reszorul.

A lucerna termesztésénél tehát a talajnak megfelelő mély megművelése mellett figyelembe kellene venni a foszfortrágyák alkalmazását is, mint olyanokét, melyek a lucerna termőképességét és hosszú életképességét elősegítik.

Hazánkban, a hol a talajok azt mondhatni általában foszforban szegények, mindenesetre igen üdvös volna a lucerna termesztésénél a fentieket figyelembe venni és kísérlet tárgyává tenni a foszforral való műtrágyázást.

Németországban ez irányban kedvező eredményel végeztek kísérleteket. Miután azonban a lucerna műtrágyázásánál a trágyázás érvényesülése hosszabb időre kell, hogy terjedjen, ezen célra a nehezebben oldódó foszforsavat tartalmazó műtrágyák alkalmasabbak. A műtrágyázás keresztülvitelénél figyelembe vegyük, hogy annak több évre kell ellátni a lucernát foszforsavval, tehát többet adjunk belőle; 5—6 q holdanként, az őszi szántás előtt.

A műtrágyák alátakarása.

A műtrágyák alátakarása olyan lényeges körülmény a mi szárazságra erősen hajló égövünk alatt, melyet feltétlenül figyelembe kell vennünk azok alkalmazásánál. A műtrágyák alkalmazásánál tartasuk szabálynak azt, hogy azokat alá kell takarni, ha azoktól kedvező hatást várunk.

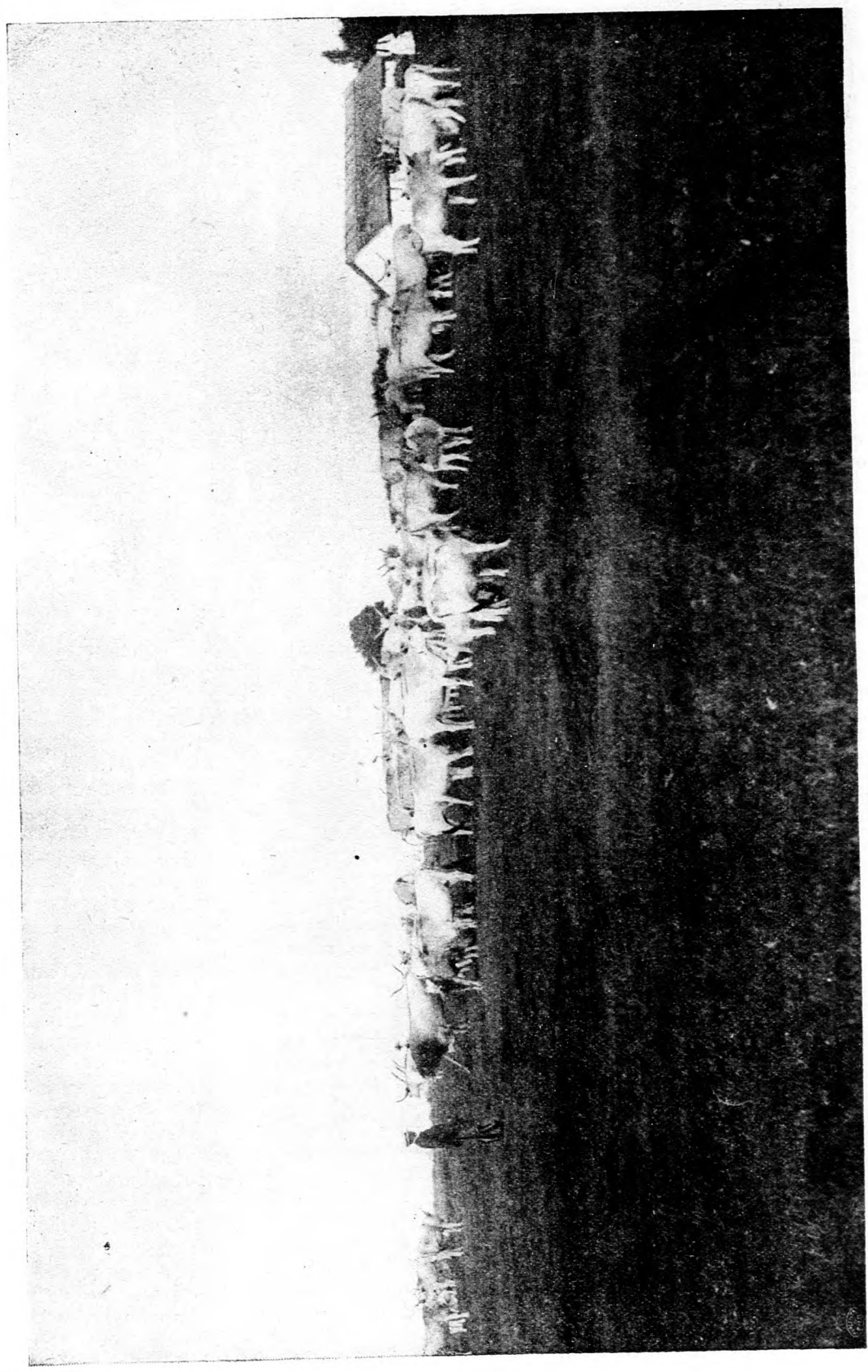
A foszfor és kálitrágyák alátakarását illetően olyan módon járjunk el, hogy azokat 10—12 cm. mélységre takarjuk alá, mert így azok megfelelőbb talajrétegbe kerülnek és hatásuk biztosabb lesz, mintha azok a talajnak felső száraz rétegre lennének egyszerűen elszórva.

Az őszi műtrágyázásánál tehát a foszfor és kálitrágyákat a vetőszántás előtt szórjuk el, de ne az után, mert az esetben az elszórt műtrágya nem fog a megfelelő mélységbe kerülni.

A tavasziak alá a talajt rendszeren őszzsel kell megszántani, a tavaszi szántást pedig lehetőleg mellőzni, ilyen módon az elszórt műtrágyát gruberral vagy mélyen járó boronával fogjuk alátakarni.

Tavaszzsal azért szántani csupán, hogy az elszórt trágyát alátakarjuk, egyáltalában nem helyes dolog, mert azzal a talaj nedvességi állapotára kedvezőtlen szárító hatást gyakorolunk. Ha azonban a tavasziak alá tavaszzsal vagyunk kénytelenek bár-mely más okból szántani, úgy a műtrágyát a szántás előtt fogjuk elszórni.

cap
no. Tellice!

Kecskemét város törzsgulyája, a Szentkirályi-féle pusztán.

Mulattató.

Jön a patrol!

Mélyseles álomba merült a kaszárnya népe. Csönd, félelmetes csönd köröskörül. A századnál csak a szolgálatot teljesítő napos káplár virraszt. A folyosón elhelyezett fehérre surolt asztalon méces pisloz, mellette a naposnak széles ezüstláncan lógó zsebórája fölnyitva ketyeg unalmasan, egyhanguan...

Ott feküdt még egy hosszunyaku tintásüveg, toll és egy tiszta árkus papir, melyre nehézkes betűkkel volt ráírva: „Rapport“.

Az asztal előtt pad, rajta hosszukat ásitva a napos ül. Hogy az álom el ne nyomja, hété-korba fölkel, végigsétál a folyosón, szögestapu cipője kísértetiesen kopog.

Ilyenkor tudja csak az ember, mily hosszúra szabta a jó Isten az éjszakát!

Szép nyári éj volt. A folyosó nyitott ablakain át betódult a tiszta erős levegő, magával hozva egy-egy merészebb éji bogarat, mely zümmögve dünyögve röpködte körül a gyenge fényt adó lámpást s azután gyors kanyarulatokkal kiröppent az éjbe. Az éji esendőt egyszerre éles trombitahang zavarta meg.

Eleinte bánatosan, melancholikusan, de mind erőteljesebben, sürgetőbben tör elő a hang.

A naposok felütik fejüket, figyelni kezdenek.

— A készültséget hívják! — mormogják unottan, de azért felugrálnak helyükről.

A tizedik század naposa idegesen ront be a szakaszba. Beleordítja a sötétségbe:

— Készültség kifelé!

Mozgolódás a szakaszban. Tizenöt ember kiugrik ágyából, melyen — mint a szolgálati szabályzat előírja — teljesen felöltözve dült volt végig. Egy-kettőre hátukra vetik a fegyvert, futnak le az udvarra s az erre megjelölt helyen az őrség előtt gyülekeznek.

A sötétben ott egy alakot lehet kivenni. Oldalán lóg a sallangós, cifra tábori öv, a szolgálati jelvény. Nem nehéz felismerni, Felner kapitány volt. A katonák sorban, nagyság szerint felállanak. Parancsnokuk Kovács Ákos járőrvezető, címzetes káplár összeszámolja őket, aztán jobb szélére állva, kiált:

— Vigyázz! készültség jobbra nézz!

Majd a kapitány felé félfordulatot tesz ő maga is tiszteleg s jelenti:

— Százados urnak alássan jelentem: a készültség áll egy altiszt...

— Jó, köszönöm — szakítja őt félbe a kapitány

— mondja csak, káplár, tudja-e, hol van a „Három ruca“ koresma?

— Tudom, százados ur.

— Jó. Vegyen maga mellé öt embert és futólépésben igyekezzék oda. Bizonyára verekedés van ott megint.

Többet nem szólt.

A káplár kijelölte az öt embert és megindultak futva a kaszárnya udvarán a kapun át, ki az utcára, hol kísértetiesen verte vissza léptük zaját a házak szűk sora.

A káplár hátra szól valamit

Előkerül a hüvelyéből a szurony és feltűnt a fegyveren.

A hold sápadt sugarai végigszaladnak a fenyves acélon, megsimogatják, mintha csak mondanák:

— Fiúk ne ontsatok vért!...

A „Három rucához“ koresma ivóterme telve volt katonákkal. A rendes vasárnapi kép. Mintha egy kitűnő taktikus osztotta volna be őket — két részre szlottak. A terem bal felét a gyalogság. Jobb felét a lovasság foglalta le magának.

Békességben maradtak jó ideig. Alig lehetett egy-egy szót hallani, sőt majdnem suttogva beszéltek egymással.

De később változott a kép. A mily mértékben fogvott az isteni nedű, ugyanolyképpen emelkedett a hangulat, azaz a társalgási hang modora. Bizonybizony már egy-két élesebb közbekiáltást is feljegyezhet a nyájas szemlélő.

De azért baj nem történt s nem is történt volna, ha egy gyalogos járőrvezetőt, névszerint Galagonya Istvánt, nem tudni a honvágy, a nehéz szolgálaton való elbusulás, avagy ami inkább érthető s valószínűbb, az elfogyasztott poharak tartalmának mennyisége arra nem indít, hogy egyszerre, hogy-hogynem felkapja kiürített poharát és a földhöz nem vágja.

Igy történt a baj. És nem az volt a szerencsétlenség, hogy a pohár izzé-porrá törött, hanem, hogy az üvegdarabok éppen egy uhlánus tizedes, név szerint Kratowitz József lábai alá estek.

A jobboldali táborban erre mind erősbödő zugás keletkezett s hirtelen erős sarkantyupengés hallatszik s a terem közepén látható egy uhlánus szakaszvezető.

Harsány hangon kiáltja:

— Ki volt az?... ki dobta a poharat ide?

Nyomott csönd. De csak egy pillanatra. Mert a bal táborból — akárcsak a színpadon szokott

történni végszóra — az uhlánus előtt terem egy baka szakaszvezető és kissé hetykén mondja:

— Bárki volt, mi baja vele?

— Magához semmi közöm. Azt akarom tudni, hogy ki dobta a poharat? — mondja most még erélyesebben a lovas vitéz.

— Milyen kíváncsi! Hát mondjuk, hogy én — feleli nevetve a baka. Az uhlánus vérben forgó szemekkel méri végig a bakát. A nyelve nehezen pereg egyikéssé s vadul ismételteti:

— Maga?... Te?... — és hirtelen arcul üti a bakát.

Ez a jel! Mint egy méhkas, mozgásba, lázba,

Berugja az ajtót:

— Vigyázz!

És csak ketten vannak az imént még olyan népes teremben. Galagonya baka járőrvezető — és Kratowitz uhlánus-tizedes.

Arcuk, kezük véres. Ütik, marják egymást. Szemük vérben forog.

— Meghalsz, gazember — megöllek... biztatják egymást és vad indulatuk hevében nem is hallják a hivatalos hatalom figyelmeztető szavát. Az őrség szuronyt szegezve tart feléjük s Kovács káplár erőteljesebb hangon ismétli:

— Vigyázz!

Páholyban.

forrongásba jő az egész terem. Felugrálnek mindkét felől és összezsápnak. Ki széket fog, ki az asztalon heverő palackokat, poharakat kapja fel, míg a nagy rész oldaltegyveréshez kap és így rohannak egymásra.

A verekedők szeretik a sötétséget: egy csomó szék, pohár, üveg repül egyszerre a terem közepén alálógó lámpás felé, de a koresmáros tudja a dolgát, mert a lámpa dróthálóval van körülbástyázva és épen maradt.

Istenem, mi lesz most? Vér fog folyni?... Emberhalál lesz?...

És ekkor az egymást ütő, verő tömeg közé valaki bekiáltja:

— Jön a patrul!...

A szurony fénye felesillámlik a fogadó előtt. Az őrség futva jő és Kovács káplár embereivel beront a terembe.

Főleszmélnek. A katonavér nem tagadja meg magát. Megtanulták, hogy ennek engedelmessékedni kell és engedelmeskednek. Karjuk lehanyatlik. Szótlanul engedik magukat megfosztani vértől áztatott oldaltegyverüktől. Előveszik zsebkendőjüket és törlik kiesördülő vérüket...

Az őrség parancsnoka körülnéz a teremben. A fogason egy uhlánus kardja lóg és a földön egy baka sapkája hever. A gyors szökésben ott felejtették. Magukhoz veszik. Majd ráakadnak a gazdájukra. Azután közrefogták a két harcost és megindulnak velük vissza a kaszárnyába.

A szabad, erős éji levegő kitisztítja a fejüket. Elpárolgott a bor gőze — és szomorúan szólalt meg Galagonya:

— Ejnye az áldóját, megint huszonegy nap egyes!...

Herczeg Dezső.

Képeinkhez.

Kecskemét város törzsgulyája. Lapunk előző számában irtunk a híres Kecskemét városi gazdaságról és bemutattunk három képet. Ez alkalommal kiegészítésül még közlünk egy igen sikerült fölvetelt a híres állattenyésztésről, de igérjük, hogy folytatni fogjuk. Legalább a juhászatról is bemutatunk valamelyes érdekességet, mert hiszen ez mindnyájunkat érdekel, mert ez tiszta magyar.

Páholyban. A színházak ülőhelyei között legelőkelőbb a páholy. Egy-egy kisebb szobához hasonlít. Hátul ajtó zárja el a folyosótól és a benne ülők szünet alatt vendégeket fogadhatnak, akár, mintha otthon volnának. Képünk egy páholy belsőjét előadás közben mutatja, midőn az érdekes előadás Jekőti a páholy vendégei érdeklődését.

A d o m á k.

Következtet.

Kedves barátom, a klubban voltunk, kártyáztunk és...

Sajnálom, pajtás, magamnak sincs pénzem.

A földolog.

Az eladó: Maga egy koronát ígért egy nadrágért, én még odaadtam ingyen, hát miért vág olyan savanyu arcot?

A handlé: Hogyne vágnék, tésur, mikor nem is tetszik alkudni.

Időjósítás.

Mondja csak, szomszédasszony, mit gondol, kemény telünk lesz az idén?

Nem hiszem, Rézi néném. A mi szobaurunk a csillagvizsgálóban van, oszt még máig se váltotta ki a télikabátját.

A bíró: Már megint itt van. Tizenhat esztendő óta látom már magát a bíróság előtt.

A vádlott: Tehetek én róla! Hát miért nem tetszett avanszírozni.

Betűrejtvény.

† v r t J Ő is
pá

Megfejtési határidő 1906. január hó 14.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság” 52. számában közölt talány megfejtése:

„Nemzeti követelmények.”

Helyesen fejtették meg: Bacsy Margit, Nagy Ida, Duranesik Veronka, Renner Ida, Beke Piroška, Joó Mariska, özv. Badićné Simon Julia, Péterfy Tamásné, Salamon Andrásné, ifj. Szűcs Ferenc, Fekete Oszkár, Bagoly Ferenc, Szabó Gyula, Sima István, Béres István, Somogyi Antal, Vakareszku István, Szülő Ferenc, Nagy János, Németh István, Cseresznyés Boldizsár, Vezér József, Lakatos Ferenc, Csinta Lajos, Gulyás Gyula, Szemmári Endre, Vargyas Béla ifj., S-i gazdakör.

A sorsbuzásnál Nagy Ida, Renner Ida, Salamon Andrásné, Németh István és Vargyas Béla ifj. neveit huzzuk ki, címükre egy-egy kötet regényt küldöttünk.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Többeknek. Számos üdvözlő levél jött szerkesztőségünkhöz az új év alkalmából, a melyeket ezuton köszönünk meg.

Várady Menyhért. Kérdésére most kaptuk meg a szaktudóstól a feleletet. Ugyanis Mágócsi Dietz Sándor nagy nevű tudósunk a következőket felelte: Nagyon bajos a föltett kérdésre látatlanban pozitív feleletet adni. Ismerni kellene a fának helyszíni viszonyait, főleg pedig a virágok szerkezetét és biológiai viselkedését a következő okokból: a) lehetséges, hogy az illető fának csak nővirágai vannak, melyek megporzás hijával fejlődtek tovább; b) ha vannak himvirágai is, vagy közeli más fákön vannak ilyenek, akkor meg az az eshetőség foroghat kérdésben, vajjon a him- meg a nővirágok között nincsen-e *virítási időbeli eltérés*, a mi más fánemekeken már ismételtelen okozott különféle eltéréseket a termésképződés tekintetében. Végül, még a fának *fiatal kora* is oka szokott lenni a természet szabályellenes viselkedésének, mivel — tapasztalás szerint — a gesztenyfa magzó korát 20—30-ik évében éri el szabad állásban, zárt állásban pedig csak 40—60-ik évében. Fialatabb fák átültetése vagy trágyázása több esetben változtatott már hasonló esetekben, pl. terméketlen diófákön. — **Sorsjegyekről.**

Lakatos Ede, Mori János, Renner Antal, Vaska Ferenc. Sorsjegyei nem huzattak ki. — **Orosz L.** A 919. sz. osztrák vöröskeresztsorsjegye a törlesztési huzáson kihuzattott már régebben. 30 K.-ért beváltja a Kővári A. bankház. (Bpest, Ferenciek-t-re.) A nyereményszelvények visszaadtnak és tovább játszanak. — Előfizettek az elmúlt héten: Varga József, Tolvay Agost, Vajgler Mihály, Raksányi Pál, Pusztai József, Sárkány Alajos, Évald Jakab, Szakaleczky J., Wégh János, Gróf József, Bernáth József, Keresztény Munkás-egylet K., Függetlenségi olvasókör L., Népkör K., R. Kath. olvasókör L., Dragony József, Hitelszövetkezet T., Kiss Károly, Demeter István, Návay Kornél, Népkör K., Fekete János, Leitner Lajos, Molnár Vendel, Füzér Mihály, ifj. Jélicity Ádám, Szőlőssy György, Kiss Lőrinc, Első polg. kör K., Független 48-as kör V., id. Samu János, Nagy János, Füg. kör J., Farkas Antal, Takács József, Kaszinó J. D., Mikó József, Buday Géza, id. Baranyai István, Kath. Legényegylet Uj-K., B.-megyei G. E., Harant Ferenc, Libics Adolf, Földmiv. olvasóköre M., Első Földmiv. kör, T.-Szt.-M., Marasca József, Seregélyi F.-né, Buzay M., Zsengellér Kálmán, Brezovay Sándorné, Lusztigh István, Gállos József, Szerény János, Polgári kör Cs., Török Antal, Kath. Munkás Egylet Abony, Matyónka István, Hock Mihály, Tóth Károly, Kovács István, Szűcs Ferenc, Králjits Bálint, Turesik Pál, Czeller Ferenc, Mészáros György, Kun Samu, Varga István, Darnay József, Olvasókör F. M., Bundik Ferenc, Árvai Imre, Templomsori olvasókör Sz., Ulrich József, Szabó ty. Imre, Kása Károly, Hagyo József. (Folytatjuk.)

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése
1906. jan. 4.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1'—1'20 K., vidéki borjúhus 112—120 K., sertéshus 110—120 K., szalonna füstölt 160—162 K., szalonna, olvasztani való 136—150 K., hárj 140—150 K., sertészir 138—140 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1'40—1'50 K. hazai sonka 1'—2' K.

Baromfi-félék: élő tyúk ——— K., rántani való csirke 1'30—1'80 K., sütni való csirke 1'80—2'80 K., kacsá, hizott 6'—9'— K., lud, hizott 14—20 K., pulyka, hizott 10'—14'— K., páronkint. Vágott hizott liba 1'30—1'50— K., vágott hizott kappan, kacsá és pulyka 1.30—1.50 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). *Buza* 17'40—17'85 K. *Ross* 13.35 K-tól 13.55 K-ig. *Árpa* 14.30 K-tól 14'40 K-ig, jobb minőségű 14'60 K-tól 14.80 K-ig. *Zab* 14'40—15'— K. *Tege* i 13.25 K.

Teavaj: (centrifugál) 2'40—2'70 K., főzővaj 1'60—2'— K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 28—36 fillér.

Tojás: bacsikai 104—106 K., erdélyi apróbb áru 100'—102 K. ládánként. (1440 drb.) Apadt ——— K., meszes: — K.

Zöldsegtfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 4'80—5'20 K. rózsá I. 5'40—6'— K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ——— mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	27.80	26.60	25.40	24.40	23.60	22.40	20.40	18.60	13.40

Takarmányvásár. Réti széna 4'—6'40 fillér, mubar 5'20—6'40 fillér, zsupszalma 3.20—3.60 fillér, alomszalma 2'80—3'20 fillér.

A „FUGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:
RUBINEK GYULA, országgyűlés képviselő,
a Gazdasági Egyesültek Országos Szövetségének titkára

A „FUGGETLEN UJSÁG”-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja a „FUGGETLEN UJSÁG” kiadóhivatala, (Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. sz.)

Legjobb és legolcsóbb gazdasági takaréktűzhely

Munkácsy-féle szabad. és a nm. földmivelésiügyi ministerium által 600 koronás első díjjal kitüntetett takaréktűzhely. Megrendelhető

Markhót és Lossinszky
okl. gépészmérnökök műszaki irodája
Budapest, V., Lipót-körut 7. sz.

ÚRL REZSŐ
sertésbizományos
— Budapest —
Béerkocsis-utca 12.

sertéseket
sovány és hizott állapotban és legmagasabb napi áron értékesít.

„Kosmos” hornyolt asphalt-lemez

Gyakorlatban kitűnően bevált, számos elismerés.

1. Teljesen páramentes, hővédő- és tűzbiztos fafödémek előállítására.
2. Nedves falak szellőzéssel való tökéletes kiszáritására.
3. Legkülönbözőbb cseleokra.

Mindennemű felvilágosítás, költségvetés, mintaismertetéssel és műszaki vélemény díjmentes.
A munka télen is végezhető.

GREIF ANTAL okl. mérnök műszaki irodája
BUDAPEST, VIII., Salétrom-utca 10.
A „Kosmos” lemezek alkalmazásának részletes ismertetése a „Független Ujság” 1905. évi 47. (nov. 19.) számában jelent meg.

Telefon 89-24.

Budapest—Boroszló.

KEMNA J.

gőzeke- és gépgyáros ajánlja felülmulthatatlan gőzekéit, gőzűtűhengereit és gőzcséplőgéppel párosított szecs kavágóit.

Mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál a magyarországi cégvezetőség:

Budapest, Kossuth Lajos-utca 8.

Jutányos árak. **Házi kezelés.**

Előnyös beszerzési mód.

TIZENKETTEDIK ÉVFOLYAM.

Egy magyar ember sem nélkülözheti a legolesőbb és legjobb
magyar heti ujságot, a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

társadalmi és mezőgazdasági képes hetilapot,

a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének“

hivatalos közlönyét a magyar gazdák számára.

Felelős szerkesztő: **SZILASSY ZOLTÁN**

országgyűlési képviselő, az orsz. magyar gazd. egyesület titkárja.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kisgazdák, iparosok és
magánzók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják

a „**FÜGGETLEN UJSÁG**“-ot,

a magyar gazdaosztály igaz barátját.

Előfizetési ára: Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona.

A „*Független Ujság*“ a magyar polgári osztály, kisgazdák, kisiparosok érdekeiért küzd, és a tisztességes munka megvédelmezését sürgeti. *Gazdasági cikkei* a folytonos tökéletesedésre adnak utmutatást, *szépirodalmi közleményei* a szív nemesítésén, az elme szórakoztatásán kívül, a *valódi magyar nemzeti szellemnek és vallásos irányynak* istápolását és terjesztését tüzték ki feladatuknak.

A „**FÜGGETLEN UJSÁG**“-ot a legelső magyar írók írják.

Szépirodalmi részének munkatársai: *Bársony István, Buday Barna, Hegedüs András, Magyar Gyula, Péterfy Tamás, Petrus Jenő, Pósa Lajos, Tarcsafalci Albert.* Lapunk szövetkezeti és gazdasági részének munkatársai: *Balogh Elemér*, a «Hangya» vezérigazgatója, *Baly Kálmán*, urad. kasznár, *dr. Bernát István* közgazdasági író, *Matlaszkovszki Tádé* gazdasági író, *Cserhádi Sándor*, gazdasági akad. tanár, *Csernay Ödön* író, *Hajdu István*, uradalmi kasznár, *Hosszu Albert*, földmívelési iskolai tanár, *Hreblay Emil*, m. kir. állattenyésztési felügyelő, *Jankó Szilárd, Jeszenszky Pál*, orsz. magy. gazd. egyleti titkár, *Kerpely Kálmán*, gazd. tanintézetű tanár, *Löherer Andor*, közzgazd. író, *Praznovszky Ágost*, urad. kasznár, *Rovara Frigyes*, urad. igazgató, *Rubinek Gyula*, országos magyar gazd. egyes. titkár, *K. Ruffy Pál*, uradalmi főtiszt, *Sporzon Pál*, gazdasági tanint. tanár, *Stanchich Béla*, az Országos Központi Hitelszövetkezet ellenőre, *Száhlender Gyula*, urad. építészeti intéző, *Szalay János*, m. kir. állattenyésztési felügyelő, *Szilassy Zoltán*, o. m. g. e. titkár, *Sztankovics János*, gazd. tanint. ig. tanár, *Drucker Jenő dr.* a „Borászati Lapok“ szerkesztője.

A „*Független Ujság*“ képeit a legelső magyar
művészek készítik.

Levélsekrcényében minden kérdésre megbízhatóan és pontosan válaszol.

A „**Független Ujság**“ olcsóságával (egész évre 8 korona
félévre 4 korona) főleg a szerényebb
viszonyuak igényeinek felel meg, de a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalba, (Bpest, IX., Üllői-ut 25. Köztelek) küldendők.

1905. évi forgalom: 25,000 bál.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukceziókra

melyek második sorozata **folyó évi október hó 4-én** veszi kezdetét.

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. S TÁRSA

GYAPJUÁRVERÉSI VÁLLALAT

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLOI-UT 25.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 660 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 85000 darab.

Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-typia, fametszet stb. utján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografiai legszébben, legolcsóbban sokszorosíthatnak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét,

Rézgáliczot

szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.